

МОНГОЛ УЛС
НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГА

Наадамчдын зам 1200, Арцатын ам,
23 дугаар хороо, Хан-Уул дүүрэг,
Улаанбаатар хот, 17100
Утас: (976-11) 32 39 77, 32 71 99
Цахим хуудас: www.ulaanbaatar.mn

2025.06.30 № 01/4245

танай _____-ны № _____-г

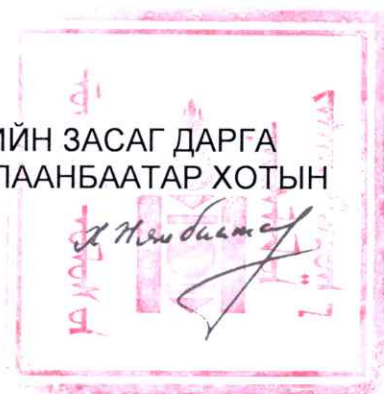
Тогтоолын төсөл өргөн
мэдүүлэх тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 63 дугаар зүйлийн 63.1.4, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.3 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн “Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэл батлах тухай” Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолын төслийг үүгээр өргөн мэдүүлж байна.

Тогтоолын төслийг зохих журмын дагуу Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлэж өгнө үү.

Хавсралт *18* хуудастай.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГА
БӨГӨӨД УЛААНБААТАР ХОТЫН
ЗАХИРАГЧ

Х.НЯМБААТАР

1725061846

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ : www.ulaanbaatar.mn

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ : ᠘᠗᠘ - ᠑᠑ - ᠓᠒ ᠗᠑ ᠙᠙ · ᠓᠒ ᠓᠙ ᠗᠗

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ : ᠑᠗᠑᠐᠐

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ : ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ : ᠑᠒᠐᠐ · ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠭ

ХЯНАЛТЫН ДАГАЛДАХ ХУУДАС
/Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн
хурлын тогтоолын төсөл/

Олгосон:

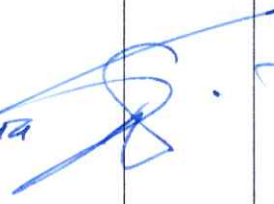
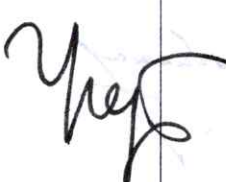
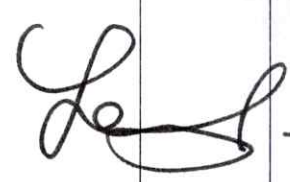
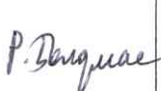
2025 оны 06 дугаар сарын 25

Дугаар 1234

Төслийн нэр: **Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэл батлах тухай**

Боловсруулсан байгууллага, ажилтны албан тушаал, эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, албан тушаал: **Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газрын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Л.Эрдэнэбадрах**

Төсвийн ерөнхий нягтлан бодогч Н.Дэлгэрмаа

№	Санал өгөх газар, хэлтэс	Сонирхлын зөрчилтэй эсэх	Санал*	Гарын үсэг	Он, сар, өдөр	
					Хүлээн авсан	Хүлээлгэж өгсөн
1	Нийслэлийн Засаг даргын эдийн засгийн хөгжил, дэд бүтцийн асуудал хариуцсан нэгдүгээр орлогч Т.Даваадалай		—			
2	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын дарга Д.Амгалан		НИТХ-д үнэмлэх төв хамгаалалтын байрлах			VI/25
3	Төрийн захиргааны удирдлагын газрын дарга Ү.Ганболд		—			VI/25
4	Хууль тогтоомж, гэрээ эрх зүйн газрын дарга М.Үнэнбат -v		—		VI/25	VI/25

Тайлбар: Сонирхлын зөрчилтэй эсэх гэсэн хэсэгт “Тийм” гэсэн тэмдэглэгээ хийсэн албан тушаалтан захирамжийн төсөлд санал өгөх үүргээ гүйцэтгэхээс татгалзана.

Хэрэв ашиг сонирхлын зөрчилтэйгөө мэдүүлээгүй, эсхүл Засаг даргыг шийдвэр гаргахад нь хуульд нийцсэн, бодит баримт нотолгоонд тулгуурласан, үндэслэл бүхий үнэн зөв мэдээлэл, мэргэшлийн зөвлөгөөгөөр хангаж ажиллаагүй бол Төрийн албаны тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

Хяналтын дагалдах хуудас нь захиргааны актын төслийн хамт хүчинтэй.

Санамж: Төсөл боловсруулагч нь “Захирамжлалын баримт бичиг гаргах ажиллагааны журам”-ын 4.11-д заасны дагуу саналыг эрх бүхий албан тушаалтнуудаас ажлын 10 хоногт багтаан авч дуусгана. Эрх бүхий албан тушаалтан бүр журмын 4.8-д заасан хугацааг баримтлан баримт бичгийн төсөлд санал өгнө.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ЗӨВЛӨЛИЙН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛ

2025 оны 06 сарын 27 өдөр

Дугаар 11

Улаанбаатар хот

САНХҮҮ, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ГАЗАРТ

Нийслэлийн засаг даргын зөвлөлийн 2025 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн 11 дүгээр хуралдааны тэмдэглэлд:

“2.ХЭЛЭЛЦСЭН нь: Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэлийн болон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн талаарх танилцуулга

Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газрын дарга Л.Эрдэнэбадрах танилцуулав.

ШИЙДВЭРЛЭСЭН нь:

“Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэл батлах тухай асуудлыг хэлэлцээд Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд өргөн мэдүүлж, хэлэлцүүлэхийг Нийслэлийн Засаг даргын эдийн засгийн хөгжил, дэд бүтцийн асуудал хариуцсан нэгдүгээр орлогч (Т.Даваадалай)-д үүрэг болгов.” гэжээ.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР

1725160479

ТАНИЛЦУУЛГА

"Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэл батлах тухай" тогтоолын төслийн талаар

Нэг.Тогтоолын төсөл боловсруулах үндэслэл, шаардлага

1.1.Хууль зүйн үндэслэл

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1 дэх хэсэгт "Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:" гэж, 35.1.9 дэх заалтад "Засаг даргын өргөн мэдүүлснээр тухайн аймаг, сум, нийслэл, дүүргийн төсвийг хэлэлцэж батлах, түүнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, гүйцэтгэлийг батлах;" гэж, 48 дугаар зүйлийн 48.1 дэх хэсэгт "Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал хэлэлцсэн асуудлаар тогтоол гаргах бөгөөд түүнийг тухайн Хурлын хуралдаанд оролцсон төлөөлөгчдийн, баг, хорооны Хурлын хуралдаанд оролцсон иргэдийн олонхын саналаар батална." гэж, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1 дэх хэсэгт "Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал орон нутгийн төсвийн удирдлага, санхүүжилтийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:", 64.1.3 дахь заалтад "төсвийн гүйцэтгэлийг хэлэлцэн батлах;" гэж тус тус заасан.

Мөн Нийслэлийн Засаг даргын Зөвлөлийн 2025 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн 11 дүгээр хуралдаанаар "Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэл батлах тухай" асуудлыг хэлэлцэн Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд өргөн мэдүүлж, хэлэлцүүлэхээр шийдвэрлэснийг тус тус үндэслэн тогтоолын төсөл боловсруулав.

1.2.Практик шаардлага

Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэлийн орлого, зарлагын хэмжээг батлах нь тухайн жилийн төсвийн зарцуулалтыг хууль, журмын дагуу тайлагнах, төсвийн сахилга бат, ил тод байдлыг хангах, гүйцэтгэлийн үр дүнг үнэлэх, цаашдын төсвийн төлөвлөлтийг оновчтой болгох зэрэг практик шаардлагыг хангах үндсэн ач холбогдолтой.

Хоёр.Тогтоолын төслийн зорилго, ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэл батлах тухай Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолын төсөл нь 2 заалттай. Нэгдүгээр заалтаар Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэлийн орлогын хэмжээг баталсан бол хоёрдугаар заалтаар зарлагын хэмжээг тусгасан.

Гурав.Тогтоолын төсөл батлагдсаны дараа үүсэж болох эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн үр дагавар

Тогтоолын төсөл батлагдсанаар нийслэлийн төсвийн 2024 оны орлого, зарлагын нийт хэмжээ батлагдаж, төсвийн ашиг, алдагдлыг тодорхойлох боломжтой болно.

Дөрөв.Тогтоолын төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон бусад хуультай хэрхэн уялдах, тогтоолыг хэрэгжүүлэхэд шинээр боловсруулах, шинэчлэн найруулах, хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болсонд тооцох тухай хууль тогтоомжийн талаар

Тогтоолын төсөл нь Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжтой нийцэж байгаа бөгөөд тогтоолын төсөл батлагдсантай холбогдуулан, Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны гүйцэтгэлийн орлого, зарлагын хэмжээг батална.

Энэхүү тогтоолын төсөл батлагдсанаар өөрчлөх, хүчингүй болгох, боловсруулах эрх зүйн баримт бичиг байхгүй болно.

---oOo---

**НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН
2024 ОНЫ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН БОЛОН
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН
ТАЛААРХ ТАНИЛЦУУЛГА**

Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1 дэх хэсэгт “Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал орон нутгийн төсвийн удирдлага, санхүүжилтийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ”, 64.1.3 дахь заалтад “Төсвийн гүйцэтгэлийг хэлэлцэн батлах” гэж заасны дагуу “Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэл батлах тухай” тогтоолын төслийг боловсрууллаа.

Улс орны хөгжлийн төв болсон Монгол улсын нийслэл Улаанбаатар хотын хувьд улсын нийт хүн амын талаас илүү хувь нь суурьшин амьдарч, идэвхитэй үйл ажиллагаа эрхлэн явуулж буй аж ахуйн нэгж байгууллагын 76.0 хувь нь нийслэлд төвлөрч, улсын худалдаа үйлчилгээний салбарын 84.0 хувийг нийслэлд бүтээн байгуулж, нийт мөнгөн хуримтлалын 81.0 хувийг бүрдүүлж, улсын ДНБ-ий 70.0 орчим хувийг нийслэлд бий болгон, улмаар Монгол улсын нэгдсэн төсвийн 10.1 хувийг нийслэлийн төсвөөс бүрдүүлэн, нийслэлийг хөгжүүлэх, нийслэлийн иргэдийн ажиллаж амьдрах ая тухай орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх чиглэлд төлөвлөн зарцуулж байна.

Нийслэлийн 2024 оны төсвийн нийт орлогыг 3,283.7 тэрбум төгрөг, урьд оны үлдэгдлээс 720.5 тэрбум төгрөг, нийслэлийн үнэт цаасны эх үүсвэрээс 509.8 тэрбум төгрөг, нийт зарлагыг 4,514.0 тэрбум төгрөгөөр тус тус санхүүжүүлэхээр баталсан. Төсвийн гүйцэтгэлээр нийт 3,091.1 тэрбум төгрөгийн орлого төвлөрч, 3,362.3 тэрбум төгрөгийг зарцуулсан бөгөөд тэнцлийн зөрүү 271.2 тэрбум төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс санхүүжүүлсэн байна.

Төсвийн орлогын гүйцэтгэлийн талаар:

Нийслэлийн төсвийн орлогыг 2024 онд 3,283.7 тэрбум төгрөгөөр төлөвлөснөөс 3,091.1 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлж 94.1 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Төсвийн орлогын гүйцэтгэлийг бүтцээр нь авч үзвэл 3,043.1 тэрбум төгрөг буюу 98.4 хувь нь хууль тогтоомжийн дагуу нийслэлийн төсөвт төвлөрөх татварын болон татварын бус орлогын эх үүсвэрээс, 48.0 тэрбум төгрөг буюу 1.6 хувь нь тусламжийн орлого буюу ОНХНС-гийн шилжүүлгийн орлогоос бүрдэж байна.

Нийслэлийн төсвийн орлогын төлөвлөгөө 190.5 тэрбум төгрөгөөр буюу 5.9 хувиар тасарснаас татварын орлогын төлөвлөгөө 165.0 тэрбум төгрөгөөр буюу 5.6 хувиар, татварын бус орлого 25.5 тэрбум төгрөгөөр буюу 9.7 хувиар тус тус тасарсан.

Нийслэлийн 2024 оны төсвийн орлогын гүйцэтгэл

/сая төгрөгөөр/

Д/д	Орлогын нэр төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	илүү/+/ дутуу /-/	Хувь
	Нийт орлого тусламжийн дүн	3,283,703.7	3,091,124.7	-192,579.0	94.1
1	Төсвийн урсгал орлогын дүн	3,233,536.7	3,043,082.1	-190,454.6	94.1
1.2	Татварын орлого	2,969,950.8	2,804,984.9	-164,965.9	94.4
1.3	Татварын бус орлого	263,585.9	238,097.2	-25,488.7	90.3
2	Тусламжийн орлогын дүн	50,167.0	48,042.6	-2,124.4	95.8
2.1	ОНХНС-гаас олгох шилжүүлэг	50,167.0	48,042.6	-2,124.4	95.8

Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас нийслэлд хуваарилж байгаа шилжүүлгийн орлогоор 48.0 тэрбум төгрөг төсөвт төвлөрч, 2.1 тэрбум төгрөгөөр буюу 4.2 хувиар шилжүүлгийн орлого дутуу төвлөрсөн байна.

Татварын орлогын төлөвлөгөө жилийн дүнгээр 164.9 тэрбум төгрөгөөр буюу 5.6 хувиар тасарсан байна. Үүнд, Цалин хөлс болон түүнтэй адилтгах ХХОАТ 69.2 тэрбум төгрөгөөр, аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар 30.0 тэрбум төгрөгөөр, газрын дуудлага худалдааны орлого 91.8 тэрбум төгрөгөөр, улсын тэмдэгтийн хураамж 30.1 тэрбум төгрөгөөр тус тус тасарсан нь татварын орлогын тасралтад голлох нөлөөллийг үзүүлжээ.

Хотын шуудын төсөвт төвлөрч буй авто тээвэр болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татварын орлого 4.3 тэрбум төгрөгөөр, дүүргүүдийн төсөвт төвлөрч буй үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар 2.2 тэрбум төгрөгөөр, үйл ажиллагааны орлого 10.2 тэрбум төгрөгөөр, иргэдийн хадгаламжийн хүүгийн орлого 2.6 тэрбум төгрөг, шууд бус орлого 41.4 тэрбум төгрөгөөр тус тус давж биелсэн нь татварын орлогын бүрдүүлэлтэд эерэг нөлөөллийг үзүүлсэн байна.

Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн дагуу 2023 онд татварын хөнгөлөлт чөлөөлөлтөд хамрагдах иргэдийн тайланг харьяа дүүргийн татварын хэлтсээр дамжуулан хүлээн авч, Нийслэлийн Татварын газраас баталгаажиж ирсэн жагсаалтын дагуу 29019 татвар төлөгч иргэдэд 47.1 тэрбум төгрөгийн буцаан олголтыг хуулийн дагуу бүрэн олгосон.

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаар 2024 онд нийслэлийн төсөвт татварын бус орлогоор 263.6 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлэхээр төлөвлөснөөс 238.1 тэрбум төгрөг төвлөрч, 25.5 тэрбум төгрөгөөр буюу 9.7 хувиар тасарсан дүнтэй байна.

Татварын бус орлогын тасалдалд нийслэлийн өмчит үйлдвэрийн газруудаас төсөвт төвлөрүүлж буй ноогдол ашиг 2.0 тэрбум төгрөгөөр, төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 18.5 тэрбум төгрөгөөр, түрээсийн төлбөр 67.6 сая төгрөгөөр, ангилагдаагүй бусад орлого 21.1 сая төгрөгөөр тус тус давж биелсэн бол дамжуулан зээлийн хүүгийн орлого 25.7 тэрбумаар, торгуулийн орлого 19.1

тэрбум төгрөгөөр, өмч хувьчлалын орлого 1.4 тэрбум төгрөгөөр тус тус тасарсан нь нөлөөлжээ.

Төсвийн орлогын бүрдүүлэлтийг хот, дүүргээр нь ангилан авч үзвэл хотын шуудын төсөвт 1,045.1 тэрбум төгрөгийн орлого төвлөрч, нийслэлийн төсвийн орлогын 33.8 хувийг, дүүргүүдийн төсөвт 2,046.1 тэрбум төгрөгийн орлого төвлөрч, нийслэлийн төсвийн 66.2 хувийг тус тус бүрдүүлсэн байна.

Нийслэлийн төсвийн орлогын 2024 оны гүйцэтгэл /хот, дүүргээр/

/сая төгрөг/						
Д/д	Дүүрэг	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	Дүнд эзлэх хувийн жин
1	Багануур дүүрэг	27,880.6	29,565.0	-1,684.4	106.0%	1.0
2	Багахангай дүүрэг	2,387.1	3,418.8	-1,031.7	143.2%	0.1
3	Баянгол дүүрэг	260,593.4	273,032.6	-12,439.2	104.8%	8.8
4	Баянзүрх дүүрэг	345,438.0	312,387.1	33,050.9	90.4%	10.1
5	Налайх дүүрэг	23,829.1	27,158.4	-3,329.3	114.0%	0.9
6	Сонгинохайрхан дүүрэг	158,378.8	156,571.2	1,807.6	98.9%	5.1
7	Сүхбаатар дүүрэг	560,792.0	538,601.4	22,190.6	96.0%	17.4
8	Хан-Уул дүүрэг	484,222.5	456,651.1	27,571.4	94.3%	14.8
9	Чингэлтэй дүүрэг	236,203.4	248,668.0	-12,464.6	105.3%	8.0
	Дүүрэг дүн	2,099,724.9	2,046,053.6	53,671.3	97.4%	66.2
10	Нийслэл	1,183,978.8	1,045,071.0	138,907.8	88.3%	33.8
	Нийт	3,283,703.7	3,091,124.7	192,579.0	94.1%	100.0

Хотын төсөвт 2024 онд 1,045.1 тэрбум төгрөгийн орлого төвлөрч, 192.6 тэрбум төгрөгөөр буюу 5.9 хувиар төсвийн орлогын төлөвлөгөө тасарсан. Орлогын бүрдүүлэлтийг орлого бүрдүүлэгч байгууллагаар нь задлан авч үзвэл Нийслэлийн татварын газар 832.0 тэрбум төгрөг буюу 76.2 хувийг, Өмчийн харилцааны газар 7.1 тэрбум төгрөг буюу 0.7 хувийг, нийслэлийн Газар зохион байгуулалтын алба 66.2 тэрбум төгрөг буюу 6.1 хувийг, нийслэлийн Замын хөгжлийн газар 20.8 тэрбум төгрөг буюу 1.9 хувийг, үлдэх 166.1 тэрбум төгрөг буюу 15.2 хувийг бусад орлого бүрдүүлэгч байгууллагууд төвлөрүүлсэн дүнтэй байна.

Нийслэлийн төсвийн 2024 оны орлогын эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх, бааз суурийг өргөжүүлэх, хүчин төгөлдөр мөрдөж буй хууль эрх зүйн орчны хүрээнд татварын хувь хэмжээг шинэчлэн тогтоох чиглэлээр НЗД-ын захирамжаар болон НЗДТГ-ын даргын тушаалаар ажлын хэсгүүд гарч ажилласан нь нийслэлийн төсвийн орлогын бааз суурийг өргөжүүлэх, орлогын бүрдүүлэлтийг ханган ажиллахад тодорхой үр дүнгээ өгсөн.

Төсвийн зарлагын гүйцэтгэлийн талаар:

Тайлант онд дээд шатны байгууллагаас санхүү, төсвийн талаар авсан арга хэмжээнүүдийг нийслэлийн хэмжээнд хэрэгжүүлэх, төсвийн сахилга батыг хангаж, үр ашигтай зарцуулах, төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, түүнтэй холбогдон гарсан шийдвэрүүдийг мөрдөн өр, авлага үүсгэхгүй, төсвийн сахилга хариуцлагыг өндөржүүлэн зардлуудыг санхүүжүүлж гүйцэтгэлд хяналт тавьж ажиллалаа.

Төсвийн тухай хууль, Монгол улсын Засгийн газрын 2023 оны 444 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Төрийн сангийн үйл ажиллагааны журам"-д заасны дагуу зарлага, санхүүжилтийн эрхийг төсвийн орлогын гүйцэтгэлтэй уялдуулан нээж, санхүүжилт олгох зориулалт бүхий зардлын дарааллыг баримтлан ажилласан.

Нийслэлийн төсвийн нийт зарлага 2024 онд 4,514.0 тэрбум төгрөгөөр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 3,362.3 тэрбум төгрөг зарцуулсан байна.

Нийт зарлагын 1,605.5 тэрбум төгрөг буюу 42.9 хувийг урсгал зардал, 1,811.4 тэрбум төгрөг буюу 53.9 хувийг хөрөнгийн зардал, 109.6 тэрбум төгрөг буюу 3.3 хувийг дамжуулан зээлийн төлбөр тус тус эзэлж байна.

/сая төгрөгөөр/				
Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	хувь
Нийт дүн	4,514,006.6	3,362,279.3	1,151,727.3	74.5
1. Урсгал зардал	1,605,521.7	1,441,301.2	164,220.5	89.8
2. Хөрөнгийн зардал	2,794,903.2	1,811,419.1	983,484.1	64.8
3. Дамжуулан зээл	113,581.7	109,559.0	4,022.7	96.5

Урсгал зардлын 209.7 тэрбум төгрөг буюу 14.5 хувийг цалин хөлс болон нийгмийн даатгалын шимтгэлд, 314.3 тэрбум төгрөг буюу 21.8 хувийг нийтийн тээврийн үйлчилгээний машин цагийг зардлын зөрүү болон нийтийн тээврийн унааны нөхөн олговорт, 384.1 тэрбум төгрөг буюу 26.6 хувийг хот тохижуулах зардалд, 25.6 тэрбум төгрөг буюу 1.8 хувийг дамжуулан зээлийн хүүгийн төлбөрт, 33.4 тэрбум төгрөг буюу 2.3 хувийг үнэт цаасны хүүгийн төлбөрт, 41.4 тэрбум төгрөг буюу 2.9 хувийг үнэт цаасны шимтгэл, бэлтгэл ажлын зардалд, 81.3 тэрбум төгрөг буюу 5.6 хувийг нийслэлийн өмчийн эрүүл мэнд, боловсролын байгууллагуудын байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардалд, 34.6 тэрбум төгрөг буюу 2.4 хувийг агаар орчны бохирдлыг бууруулах зардалд, 21.1 тэрбум төгрөг буюу 1.5 хувийг бусад урсгал шилжүүлэгт, 37.7 тэрбум төгрөг буюу 2.6 хувийг Засаг даргын нөөц сангийн зориулалт бүхий зардалд, 31.6 тэрбум төгрөг буюу 2.2 хувийг мөрийн хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зардалд, 23.6 тэрбум төгрөг буюу 1.6 хувийг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардалд, 19.6 тэрбум төгрөг буюу 1.4 хувийг улсын төсөвт төвлөрүүлэх шилжүүлэгт, 183.3 тэрбум төгрөг буюу 12.7 хувийг үйл ажиллагааны бусад урсгал зардалд тус тус зарцуулсан байна.

Хөрөнгийн зардал төлөвлөснөөс 983.5 тэрбум төгрөгөөр дутуу зарцуулагдаж 64.8 хувийн гүйцэтгэлтэй гарч өмнөх оноос 3 дахин буюу 1,289.2 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Үүнд: 2024, 2025 онуудад бүтээн байгуулалтыг дэмжих зорилгоор нийслэлийн төсвийн хүрээнд урсгал зардлыг бууруулж,

хөрөнгө оруулалтын зардлыг нэмэгдүүлэн их багтаамжийн нийтийн тээврийн хэрэгсэл "Метро"-г барих төслийн бүтээн байгуулалтын төслийг эхлүүлсэн, үнэт цаасны хөрөнгөөр Бөөрөлжүүтийн цахилгаан станц, авто зам, үерийн байгууламжийн засвар, шинэтгэлийн төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлсэн, цэцэрлэг сургуулийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, нэг төвт хотоос олон төвт хот болгон хөгжүүлэх, орчны бохирдлыг бууруулах зорилгын хүрээнд дахин төлөвлөн барилгажуулах зорилгоор газар чөлөөлөлтийг эрчимжүүлэлсэн нь голлох нөлөөллийг үзүүлсэн байна.

Дамжуулан зээлийн төлбөрт 113.3 тэрбум төгрөг батлагдсанаас 109.3 тэрбум төгрөгийг төлж 4.0 тэрбум төгрөгийн хэмнэлт үүссэн. Энэ нь 2024 оны хагас жилийн байдлаар Сангийн яам болон төслийн нэгжүүдтэй ашиглалтын тооцоо нийлэн 577.5 тэрбум төгрөгийн өр төлбөрийг баталгаажуулж Улаанбаатар хотын дамжуулан зээлийн хуримтлагдсан өр төлбөр болох 53.7 тэрбум төгрөгийг Монгол улсын 2024 оны төсвийн нэмэлт өөрчлөлт, Нийслэлийн 2024 оны төсвийн нэмэлт өөрчлөлтөд тусгуулан дамжуулан зээлийн эргэн төлөлтөд нийт 138.9 тэрбум төгрөгийг батлуулсан. Үүнээс үндсэн төлбөрт 109.2 тэрбум төгрөг, хүүгийн төлбөрт 25.7 тэрбум төгрөг нийт 134.9 тэрбум төгрөгийн зээлийн эргэн төлөлтийг хийж 20 гаруй жил хуримтлагдсан өр төлбөрийг барагдуулсан бөгөөд ханшийн зөрүүнээс 4.0 тэрбум төгрөг хэмнэлт үүсгэж ажилласан.

Нийт зарлагын гүйцэтгэлийг хот, дүүргээр нь задлан авч үзвэл батлагдсан төлөвлөгөөнөөс 63.6 – 90.4 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Гүйцэтгэлийг задаргааг нийслэл, дүүргээр харуулбал:

Д/д	Дүүрэг	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Багануур дүүрэг	37,654.2	31,025.1	6,629.1	82.4%
2	Багахангай дүүрэг	10,747.9	9,639.6	1,108.3	89.7%
3	Баянгол дүүрэг	115,002.3	97,035.7	17,966.6	84.4%
4	Баянзүрх дүүрэг	217,430.0	190,071.4	27,358.6	87.4%
5	Налайх дүүрэг	30,890.7	27,935.3	2,955.4	90.4%
6	Сонгинохайрхан дүүрэг	152,135.8	124,451.1	27,684.7	81.8%
7	Сүхбаатар дүүрэг	238,314.3	151,640.8	86,673.5	63.6%
8	Хан-Уул дүүрэг	198,994.0	160,590.9	38,403.1	80.7%
9	Чингэлтэй дүүрэг	123,312.8	101,090.6	22,222.2	82.0%
	Дүүрэг дүн	1,124,482.0	893,480.5	231,001.5	79.5%
10	Нийслэл	3,389,524.6	2,468,798.7	920,725.9	72.8%
	Нийт	4,514,006.6	3,362,279.2	1,151,727.4	74.5%

Нийслэлийн зарлагын гүйцэтгэл 2,468.8 тэрбум төгрөг буюу нийт зарлагын 73.4 хувийг, дүүргүүдийн зарлагын гүйцэтгэл 893.5 тэрбум төгрөг буюу 26.6 хувийг тус тус эзэлж байна.

Нийслэлийн урсгал зарлагын төлөвлөгөөг 964.7 тэрбум төгрөгөөр баталсанаас гүйцэтгэлээр 89.7 хувь буюу 863.2 тэрбум төгрөг, хөрөнгийн

зардлын төлөвлөгөө 2,291.9 тэрбум төгрөгөөр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 64.4 хувь буюу 1,476.7 тэрбум төгрөг, дамжуулан зээлийн үндсэн төлбөр 113.3 тэрбум төгрөгөөр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 96.4 хувь буюу 109.3 тэрбум төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна. Зарлагын гүйцэтгэлийг бүлгийн дүнгээр харуулбал:

/сая төгрөгөөр/					
ЭЗА	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,389,524.6	2,468,798.7	920,725.9	72.8%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	984,389.0	882,816.6	101,572.4	89.7%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	555,476.3	458,620.4	96,855.9	82.6%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	91,035.3	74,291.4	16,743.9	81.6%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	12,109.3	9,557.6	2,551.7	78.9%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	21,167.0	17,844.4	3,322.6	84.3%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	111,723.2	98,270.2	13,453.0	88.0%
2105	Нормативт зардал	3,451.1	2,407.9	1,043.2	69.8%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	14,624.0	13,522.8	1,101.2	92.5%
2107	Томилолт, зочны зардал	3,729.0	3,133.2	595.8	84.0%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	134,218.1	114,519.1	19,699.0	85.3%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	163,419.3	125,073.8	38,345.5	76.5%
211	ХҮҮ	63,758.6	61,910.3	1,848.3	97.1%
2111	Гадаад зээлийн үйлчилгээний төлбөр	25,658.1	25,658.1	0.0	100.0%
2112	Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр	38,100.5	36,252.2	1,848.3	95.1%
212	ТАТААС	333,262.0	332,053.9	1,208.1	99.6%
2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	34,125.7	33,996.4	129.3	99.6%
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	299,136.3	298,057.5	1,078.8	99.6%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	31,892.1	30,232.0	1,660.1	94.8%
2131	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	19,680.5	19,590.5	90.0	99.5%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	12,211.6	10,641.5	1,570.1	87.1%
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,291,861.6	1,476,730.8	815,130.8	64.4%
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ЗЭЭЛ	113,274.0	109,251.3	4,022.7	96.4%

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 204 дүгээр тогтоолыг үндэслэн төсвийн байгууллагад дүрэмт хувцас худалдаж авахгүй байх, албан томилолт, зочны зардал болон төсвийн хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл бэлдэхгүй байх, сургалт семинар, хурал зөвлөгөөнийг цахимаар зохион байгуулж, бичиг хэрэг

болон албан хэрэг хөтлөлтийг цахимжуулах, эд хогшил, төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагаанаас хэмнэх боломжтой зардлыг бууруулж, бусад зардлыг хэмнэх, нийтийн арга хэмжээг санхүүжүүлэхгүй байхаар заасны хүрээнд дээрх зардлуудыг хэмнэн ажилласан.

Орон нутгийн хөрөнгө оруулалтын гүйцэтгэлийн талаар:

Нийслэл, дүүргийн хэмжээнд 2024 онд орон нутгийн хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээнд 2,379.8 тэрбум төгрөг батлагдсанаас 1,430.1 тэрбум төгрөгийн гүйцэтгэл гарч 60.1 хувийн биелэлттэй байна.

Нийслэл, дүүргийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын задаргааг харуулбал:

/сая төгрөг/					
Д/д	Дүүрэг	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Багануур дүүрэг	8,269.6	4,210.6	4,059.0	50.9%
2	Багахангай дүүрэг	1,011.7	565.3	446.4	55.9%
3	Баянгол дүүрэг	43,555.9	29,117.4	14,438.5	66.9%
4	Баянзүрх дүүрэг	88,997.7	70,402.4	18,595.3	79.1%
5	Налайх дүүрэг	2,463.8	1,829.4	634.4	74.3%
6	Сонгинохайрхан дүүрэг	40,698.9	26,315.6	14,383.3	64.7%
7	Сүхбаатар дүүрэг	139,780.9	72,347.2	67,433.7	51.8%
8	Хан-Уул дүүрэг	99,310.7	75,775.3	23,535.4	76.3%
9	Чингэлтэй дүүрэг	39,231.7	25,342.7	13,889.0	64.6%
	Дүүрэг дүн	463,320.9	305,905.9	157,415.0	66.0%
10	Нийслэл	1,916,478.7	1,124,205.4	792,273.3	58.7%
	Нийт	2,379,799.6	1,430,111.3	949,688.3	60.1%

Нийслэлийн хөрөнгө оруулалтаар 1,124.2 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг захиалагчийн хяналт тавин ажилласан байгууллагуудаас хянан баталгаажуулж ирүүлсэн гүйцэтгэл хянаж, санхүүжилтийг олгосон.

/сая төгрөгөөр/					
Д/д	Эх үүсвэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Нийслэлийн төсөв /2023-2024/	423,619.7	49,923.8	373,695.9	11.8%
5	Түгжрэлийг бууруулах /2023-2024/	6,294.8	6,214.8	80.0	98.7%
2	Нийслэлийн замын сан /2023-2024/	26,601.7	18,227.3	8,374.4	68.5%
3	Нийслэлийн төсөв /2024/	1,009,433.3	796,065.3	213,368.0	78.9%
4	Түгжрэлийг бууруулах /2024/	372,669.0	190,409.8	182,259.2	51.1%
6	Нийслэлийн замын сан /2024/	77,860.2	63,364.4	14,495.8	81.4%
	Дүн	1,916,478.7	1,124,205.4	792,273.3	58.7%

Орон нутгийн хөгжлийн сан:

Орон нутгийн хөгжлийн сангаас ирүүлсэн шилжүүлгийн орлогыг батлагдсан аргачлал, итгэлцүүрийн дагуу нийслэл, дүүргийн орон нутгийн хөгжлийн санд хуваарилах тооцооллыг Нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар хэлэлцүүлж, нийслэл, дүүргийн орон нутгийн хөгжлийн санд олгох дүнг 50.2 тэрбум төгрөгөөр батлуулж гүйцэтгэлээр 48.0 тэрбум төгрөг хуваарилагдаж

2.2 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт дутуу олгогдсон. Үүнээс хотын шуудад 19.2 тэрбум, дүүргүүдэд 28.8 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг олгосон.

/сая төгрөг/					
Д/д	Дүүрэг	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Багануур дүүрэг	6,706.6	6,422.5	284.1	95.8%
2	Багахангай дүүрэг	592.5	567.5	25.0	95.8%
3	Баянгол дүүрэг	1,599.2	1,531.5	67.7	95.8%
4	Баянзүрх дүүрэг	5,465.2	5,233.7	231.5	95.8%
5	Налайх дүүрэг	3,790.7	3,630.1	160.6	95.8%
6	Сонгинохайрхан дүүрэг	5,377.9	5,150.2	227.7	95.8%
7	Сүхбаатар дүүрэг	1,395.0	1,335.9	59.1	95.8%
8	Хан-Уул дүүрэг	3,237.7	3,100.6	137.1	95.8%
9	Чингэлтэй дүүрэг	1,950.5	1,867.9	82.6	95.8%
	Дүүрэг дүн	30,115.3	28,839.9	1,275.4	95.8%
10	Нийслэл	20,051.7	19,202.6	849.1	95.8%
	Нийт	50,167.0	48,042.5	2,124.5	95.8%

Нийслэл, дүүргийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хэрэгжих төсөл, арга хэмжээний зардал 72.9 тэрбум төгрөгөөр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 44.6 тэрбум төгрөгийн гүйцэтгэл гарч биелэлт 61.1 хувьтай байна. Нийслэл, дүүргээр зардлын задаргааг харуулбал:

/сая төгрөг/					
Д/д	Дүүрэг	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Багануур дүүрэг	7,165.7	6,123.5	1,042.2	85.5%
2	Багахангай дүүрэг	640.6	599.2	41.4	93.5%
3	Баянгол дүүрэг	2,428.4	1,996.6	431.8	82.2%
4	Баянзүрх дүүрэг	7,933.2	5,793.1	2,140.1	73.0%
5	Налайх дүүрэг	3,948.9	3,440.9	508.0	87.1%
6	Сонгинохайрхан дүүрэг	7,123.8	4,849.9	2,273.9	68.1%
7	Сүхбаатар дүүрэг	1,811.7	1,632.1	179.6	90.1%
8	Хан-Уул дүүрэг	5,990.8	3,445.1	2,545.7	57.5%
9	Чингэлтэй дүүрэг	2,678.1	902.0	1,776.1	33.7%
	Дүүрэг дүн	39,721.2	28,782.4	10,938.8	72.5%
10	Нийслэл	33,238.4	15,770.8	17,467.6	47.4%
	Нийт	72,959.6	44,553.2	28,406.4	61.1%

Нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн талаар:

Нийслэл, дүүргийн төсвийн байгууллагуудад 2024 онд нийт 199.6 тэрбум төгрөгийн нэмэлт санхүүжилтийн орлого төвлөрсөн байна.

Үүнд: Төрийн болон орон нутгийн өмчит этгээдээс авсан хандив, тусламжаар 6.2 тэрбум төгрөгийн орлого, Засгийн газрын нөөц хөрөнгө болон Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс төсвийн шууд захирагчид хуваарилсан 33.1 тэрбум төгрөгийн орлого, дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө 155.5 тэрбум төгрөг,

төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон 4.8 тэрбум төгрөгийн орлого тус тус төвлөрсөн байна.

Энэхүү орлогоос 195.8 тэрбум төгрөгийг урсгал зардалд, 3.8 тэрбум төгрөгийг хөрөнгийн зардалд тус тус зарцуулж 5.5 тэрбум төгрөгийг нийслэл, дүүргийн төрийн санд төвлөрүүлсэн бөгөөд үүнээс 4.7 тэрбум төгрөгийг төсвийн байгууллагуудад буцаан олгохоор татаас санхүүжилтийн өглөг, авлага үүсгэн тайлагнасан.

Нэмэлт төсвийн эх үүсвэр өмнөх оноос 79.2 тэрбум төгрөгөөр өссөн нь Улаанбаатар хотын захирагчийн ажлын албаны хот нийтийн тохижилт, цэвэрлэгээ үйлчилгээний зарим чиг үүргийн дүүргүүдэд шилжүүлсэн бөгөөд уг зардлын 2024 оны төсөв нийслэлийн төсөвт батлагдсантай холбоотойгоор дүүргүүдийн хот тохижилтын ажлын гүйцэтгэлийг хагас, бүтэн жилээр хянаж 83.0 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт олгож төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн тайланд хоорондын тооцоо үүсгэн тайлагнасантай холбоотой байна.

Төсөв хоорондын харилцааны гүйцэтгэлийн талаар

Нийслэлийн төсвөөс улсын төсөвт 2023 онд 370.2 тэрбум төгрөг төвлөрүүлж байсан бол тайланд онд 5.3 дахин бууруулж 19.6 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээр батлуулан гүйцэтгэлээр бүрэн төвлөрүүлэн төсвийн өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлж ажилласан.

Нийслэлийн төсвөөс дүүргийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг 16.0 тэрбум төгрөгөөр батлагдсаныг сар, улирлын хуваарийн дагуу гүйцэтгэлээр бүрэн олгосон. Задаргааг дүүргээр харуулбал:

/сая.төгрөгөөр/					
Д/д	Дүүрэг	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Багахангай	7,273.2	7,273.2	0.0	100%
2	Багануур	4,554.3	4,554.3	0.0	100%
3	Налайх	4,163.2	4,163.2	0.0	100%
	Нийт дүн	15,990.7	15,990.7	0.0	100%

Дүүргүүдийн төсвөөс нийслэлийн төсөвт төвлөрүүлэх шилжүүлгийн хэмжээ 2024 онд 1,221.1 тэрбум төгрөгөөр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 1,196.3 тэрбум төгрөг төвлөрч, 98.0 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Баянгол, Сонгинохайрхан, Хан-Уул, Чингэлтэй дүүргүүд нийслэлд төвлөрүүлэх орлогыг батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу тайлант онд бүрэн төвлөрүүлж, Баянзүрх, Сүхбаатар дүүргүүд нийслэлд төвлөрүүлэх орлогыг 24.8 тэрбум төгрөгөөр тасалсан байна. Баянзүрх дүүргийн төсвийн орлогын биелэлт 90.4 хувь буюу 33.0 тэрбум төгрөгөөр, Сүхбаатар дүүргийн төсвийн орлогын биелэлт 96.0 хувь буюу 22.2 тэрбум төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.

/сая.төгрөг/					
Д/д	Дүүрэг	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Баянгол	165,086.2	165,086.2	0.0	100.0%
2	Баянзүрх	160,346.3	145,500.0	14,846.3	90.7%
3	Сонгинохайрхан	28,359.0	28,359.0	0.0	100.0%
4	Сүхбаатар	397,253.5	387,290.3	9,963.2	97.5%

5	Хан-Уул	330,694.4	330,694.4	0.0	100.0%
6	Чингэлтэй	139,399.6	139,399.6	0.0	100.0%
	Нийт	1,221,139.0	1,196,329.5	24,809.5	98.0%

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн талаар

Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Төсвийн тухай хууль, Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам, Сангийн сайдын 2023 оны А/229 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Төсөвт байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам", Сангийн яамнаас өгсөн заавар, зөвлөмжүүдийг удирдамж болгон Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг бэлтгэн гаргасан.

Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нийт 703 байгууллагын тайлан нэгтгэгдсэн. Үүнд: Нийслэл, дүүргийн орон нутгийн төсөвт байгууллага 109, нийслэлийн өмчийн боловсролын болон эрүүл мэндийн байр ашиглалтын тогтмол зардлаар санхүүжигч улсын төсвийн байгууллага 524, нийслэл, дүүргийн орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн 70 байгууллагын тайланг нэгтгэн, хуулийн хугацаанд Нийслэл дэх Төрийн аудитын газраар аудит хийлгэн дүгнэлт гаргуулсан.

Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 5,114.8 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 8,748.3 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 3,633.5 тэрбум төгрөгөөр буюу 71 хувиар өссөн байна. Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 17 дугаар тогтоол, Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 201, 264, 265 дугаар тогтоол, Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2024 оны 47, 48, 89 дүгээр тогтоолын дагуу гадаадын зах зээлд 500.0 сая ам доллар, дотоодын зах зээлд 1.0 их наяд төгрөгийн үнэт цаас гаргах зөвшөөрлийг авч дотоодын зах зээлээс 798.3 тэрбум, гадаадын зах зээлээс 1,712.5 тэрбум төгрөгийн бондын эх үүсвэр бүрдүүлсэн нь голлох нөлөөллийг үзүүлсэн байна. Нийт хөрөнгийн 58.5 хувийг эргэлтийн, 41.5 хувийг эргэлтийн бус хөрөнгө эзэлж байна.

Нийт эргэлтийн хөрөнгийн 63.4 хувь буюу 3,249.3 тэрбум төгрөгийг мөнгөн хөрөнгө эзэлж байгаа бөгөөд өмнөх оноос 2,231.4 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн нь "Сэлбэ дэд төв" төслийн зарцуулалт гарах хүртэл хугацаанд үнэт цаасны эх үүсвэрийг үр ашигтай хадгалах зорилгоор арилжааны 6 банканд 1,671.1 тэрбум төгрөгийг байршуулсантай холбоотой байна.

Нийт эргэлтийн хөрөнгийн 28.3 хувь буюу 1,449.2 тэрбум төгрөгийг бусад эргэлтийн хөрөнгө эзэлж байгаа нь Монгол Улсын засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журам"-ын 5.4.4 дэх заалтын дагуу нийслэл, дүүргийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдэж буй шилжүүлэх зориулалттай дуусаагүй болон он дамжин хэрэгжих ажлуудыг бусад эргэлтийн хөрөнгө дансанд бүртгэж тайлагнасантай холбоотой.

Авлага тайлант онд 264.6 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 152.8 тэрбум төгрөгөөр өссөн нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар "Нийтийн тээврийн автобус" төслийн хүрээнд нийлүүлэгдсэн нэг бүр нь 275.9 сая төгрөгийн 600 ширхэг нийт 165.6 тэрбум төгрөгийн автобусыг Нийтийн тээврийг төлбөртэй ашиглуулах гэрээ байгуулан төрийн болон хувийн хэвшлийн аж ауйн нэгж байгууллагуудад ашиглуулан гэрээний хугацаа дуусгавар болоход өмчлүүлэх гэрээ байгуулан авлага үүсгэсэнтэй холбоотой байна.

Бараа материал тайлант онд 87.3 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 14.5 хувиар буюу 14.8 тэрбум төгрөгөөр буурсан байна. Энэ нь нийслэл, дүүргийн хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэгдсэн шилжүүлэх зориулалттай хөрөнгийг бусад хангамжийн материал, дуусаагүй үйлдвэрлэл дансанд бүртгэн тайлагнасан байсныг залруулан бусад эргэлтийн хөрөнгөөр бүртгэсэн холбоотой буурсан байна.

Үндсэн хөрөнгө цэвэр дүнгээр тайлант онд 3,326.6 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 432.8 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Нийт үндсэн хөрөнгийн 56.5 хувийг биет хөрөнгө, 36.2 хувийг биет бус хөрөнгө, 7.3 хувийг бусад хөрөнгө тус тус эзэлж байна.

Өр төлбөр тайлант онд 3,868.6 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 2,629.2 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдлийн 7.5 хувь буюу 290.5 тэрбум төгрөгийг богино хугацаат, 92.5 хувь буюу 3,578.2 тэрбум төгрөгийг урт хугацаат өр төлбөр эзэлж байна. Тайлант хугацаанд "Ус сувгийн удирдах газар" ОНӨААТҮГ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаар санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй МОН-2937, МОН-3890 дугаартай дамжуулан зээлдүүлэх гэрээг шинэчлэн байгуулж, Сангийн яамтай тооцоо нийлэн 132.9 тэрбум төгрөгөөр дамжуулан зээлийн өглөгийг бууруулж 107.5 тэрбум төгрөгийн үлдэгдэл өр төлбөрийг тайлагнасантай холбоотой Нийслэлийн Өмчийн харилцааны газрын богино хугацаат зээлийн өглөг 40.7 тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

Урт хугацаат өр төлбөр 3,578.2 тэрбум төгрөг болж 2,578.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн нь Улсын Их Хурлын 2024 оны 17 дугаар тогтоол, Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 201, 264, 265 дугаар тогтоол, Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2024 оны 47, 48, 89 дүгээр тогтоолуудын дагуу гадаадын зах зээлд 500.0 сая ам.доллар, дотоодын зах зээлд 1.0 их наяд төгрөгийн үнэт цаас гаргах зөвшөөрлийг авснаар дагуу урт хугацаат үнэт цаас дансанд дотоодын зах зээлд гаргасан 798.3 тэрбум төгрөгийн, гадаадын зах зээлд гаргасан 1,710.1 тэрбум төгрөгийн үнэт цаасыг бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

Аудитын дүгнэлтийн талаар

Нийслэл дэх төрийн аудитын газраас 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлангийн нийт хөрөнгийн дүнгээс 1.5 хувиар буюу 131.2 тэрбум төгрөгөөр материаллаг байдлын түвшинг тооцсон бөгөөд нийт зөрчил 47.4 тэрбум төгрөг болж материаллаг байдлын түвшнээс 83.8 тэрбум төгрөгөөр бага тул нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд "Өөрчлөлтгүй" санал дүгнэлт өгсөн байна.

Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар нийт 47,358.9 сая төгрөгийн 557 зөрчил илэрснээс 573.3 сая төгрөгийн зөрчилд 67 төлбөрийн акт, 36,794.5 сая төгрөгийн зөрчилд 149 албан шаардлага, 9,731.8 сая төгрөгийн зөрчилд 336 зөвлөмж, 259.3 сая төгрөгийн зөрчил гаргасан 5 албан тушаалтнуудад хариуцлага тооцуулах санал ирүүлсэн.

/сая төгрөгөөр/

Д/д	Дүүрэг	Зөрчлийн дүн	Хувийн жин	Үүнээс			
				Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хар. тооцоо
1	Багануур дүүрэг	295.4	0.6%	5.6	185.8	104.0	0.0
2	Багахангай дүүрэг	81.1	0.2%	0.3	50.7	30.1	0.0
3	Баянгол дүүрэг	3,721.0	7.9%	8.7	3,027.3	685.0	0.0
4	Баянзүрх дүүрэг	1,953.7	4.1%	101.1	1,558.8	293.8	0.0
5	Налайх дүүрэг	2,211.3	4.7%	7.3	1,212.7	991.3	0.0
6	Сонгинохайрхан дүүрэг	514.9	1.1%	4.0	157.2	353.7	0.0
7	Сүхбаатар дүүрэг	2,471.2	5.2%	37.3	518.2	1,915.7	0.0
8	Хан-Уул дүүрэг	5,583.3	11.8%	35.2	4,904.7	469.0	174.4
9	Чингэлтэй дүүрэг	6,726.3	14.2%	81.6	5,436.2	1,208.5	0.0
	Дүүргүүд дүн	23,558.2	49.7%	281.1	17,051.6	6,051.1	174.4
1	Хотын шууд	23,800.7	50.3%	292.3	19,742.9	3,680.6	84.9
	Нийт дүн	47,358.9	100%	573.4	36,794.5	9,731.7	259.3

Нийслэл дэх Төрийн аудитын газраас нийслэлийн 9 дүүрэг, нийслэл, дүүргийн харьяа 124 байгууллагад санхүүгийн тайлангийн аудит хийж дүгнэлт гаргасан байна. Тус аудитаар 7 дүүргийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, 102 байгууллагад “Өөрчлөлтгүй”, 2 дүүрэг, 21 байгууллагад “Хязгаарлалттай”, 1 байгууллагад “Сөрөг” дүгнэлт өгсөн байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт авсан

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нар:

1. Налайх дүүрэг ТЕЗ
2. Чингэлтэй дүүрэг ТЕЗ

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт авсан нийслэлийн нутгийн захиргааны байгууллагууд:

1. Нийслэлийн Замын хөгжлийн газар
2. Нийслэлийн Агаар орчны бохирдолтой тэмцэх газар
3. Нийслэлийн Өмчийн харилцааны газар
4. Нийтийн тээврийн бодлогын газар
5. Нийслэлийн Жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжих төв НӨҮГ
6. Улаанбаатар театр ОНӨТҮГ
7. Нийслэлийн төр захиргааны авто бааз ОНӨТҮГ

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт авсан нийслэлийн ОНӨААТҮГ, компаниуд:

1. Улаанбаатар хотын хөгжлийн корпораци ХХК
2. Олон улсын худалдаа логистикийн төв ХК
3. Асгат ОНӨААТҮГ

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт авсан дүүргийн нутгийн захиргааны байгууллага, ОНӨААТҮГ, компаниуд:

1. Баянгол дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
2. Багануур дүүргийн Багануур залуус төв ААТҮГ
3. Багануур дүүргийн Багануур гэрэлтүүлэг чимэглэл ААТҮГ
4. Багахангай дүүргийн Илч-Орд ОНӨААТҮГ
5. Баянгол дүүргийн Шинэ өргөө ОНӨААТҮГ
6. Баянзүрх дүүргийн Баянзүрх шижир ОНӨААТҮГ
7. Хан-Уул дүүргийн Хан Эко тээвэр ОНӨААТҮГ
8. Хан-Уул дүүргийн Эко хотын тээвэр ОНӨААТҮГ
9. Чингэлтэй дүүргийн Нийтлэг үйлчилгээний газар ОНӨТҮГ
10. Налайх дүүргийн Тохижилт үйлчилгээ ОНӨААТҮГ
11. Налайх дүүргийн гэрэлтүүлэг чимэглэлийн алба ОНӨААТҮГ

Төв цэнгэлдэх хүрээлэн ХХК-ий санхүүгийн тайланд Нийслэл дэх Төрийн аудитын газраас “Сөрөг” дүгнэлт өгч улмаар Нийслэлийн Засаг даргад тус байгууллагын удирдлагад хуулийн дагуу хариуцлага тооцох зөвлөмж ирүүлсэн.

Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд хийгдсэн гүйцэтгэл, нийцлийн аудитын зөвлөмжийн мөрөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Нийслэлийн Засаг даргын 2025 оны А/811 дүгээр захирамжаар батлуулан 9 дүүрэг, нийслэлийн нутгийн захиргааны байгууллага болон орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот 79 байгууллагад хүргүүлэн ажилласан.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
САНХҮҮ, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ГАЗАР

**НИЙСЛЭЛИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН ТОГТООЛ**

2025 оны ... сарын ...-ны өдөр

Дугаар...

Улаанбаатар хот

Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн
захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэл
батлах тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9 дэх заалт, 48 дугаар зүйлийн 48.1 дэх хэсэг, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.3 дахь заалтыг тус тус үндэслэн Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэлийн орлогын хэмжээг 3,091,124,678.3 /гурван их наяд ерэн нэгэн тэрбум нэг зуун хорин дөрвөн сая зургаан зуун далан найман мянга гурван зуу/ мянган төгрөгөөр баталсугай.

2.Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны төсвийн гүйцэтгэлийн зарлагын хэмжээг 3,362,279,237.6 /гурван их наяд гурван зуун жаран хоёр тэрбум хоёр зуун далан есөн сая хоёр зуун гучин долоон мянга зургаан зуу/ мянган төгрөгөөр баталсугай.

ДАРГА

А.БАЯР